

Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma: 103.K.702.203/2024/9.
A felperes: A.MeCoD Zrt.
(2045 Törökbálint, Szent István utca 102.)
A felperes képviselője: Joó Ügyvédi Iroda - dr. Joó Gábor Zsolt ügyvéd
(7621 Pécs, Széchenyi tér 2. I. emelet 2.)
Az alperes: Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság
(1026 Budapest, Riadó utca 5.)
Az alperes képviselője: dr. Jánosi Bálint kamarai jogtanácsos
A per tárgya: közbeszerzési ügyben hozott D.187/8/2024. számú közigazgatási végzés megtámadása

í t é l e t:

A Fővárosi Törvényszék az alperes D.187/8/2024. számú végzését megsemmisíti és az alperest új eljárásra kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 100 000 (százezer) forint perköltséget.

A 30 000 (harmincezer) forint összegű kereseti illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az ítélet alapjául szolgáló tényállás

- [1] A perben nem álló Építési és Közlekedési Minisztérium (a továbbiakban: Ajánlatkérő) 2022. november 29-én a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Második Része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a Szent I. Kórház részére konyhatechnológiai eszközök beszerzése tárgyában. A beszerzendő eszközök részletes leírása, műszaki specifikációja a közbeszerzési dokumentáció mellékletét képező műszaki dokumentációban és árazatlan ártáblázatban megtalálható volt.
- [2] Az Ajánlatkérő feltöltött a közbeszerzésekre felelős miniszter által üzemeltetett egységes elektronikus közbeszerzési rendszerbe (a továbbiakban: EKR) egy árazatlan ártáblázatot. Az árazatlan ártáblázat C oszlopa tartalmazta a tételek leírását, az Ajánlatkérő műszaki elvárásait, a J oszlop tárgya pedig „Megajánlott termék pontos gyártmánya, típusa, műszaki paraméterei” volt. A

jogorvoslati kérelem szempontjából figyelembe veendő 24. tételsor esetében az árazatlan ártáblázat C oszlopa az alábbiakat tartalmazza:

„Légkeveréses sütő-gőzpároló 20 * GN 2/1 tálcás kapacitással, kocsizható kivitelű, Rozsdamentes acél (DIN 1.4301) készülékház, min. 1,2 mm vastagság, 3 rétegű sütőtér ajtó, biztonsági kétállásos, nyitószervezet, halogén vagy LED sütőtér világítás, lekerekített belső sarkok, HACCP által elfogadott kivitel, jobbos nyílású ajtó. Digitális, víz és zsírálló, érintőképernyős LCD kijelző és vezérlőpanel, választható nyelvű (magyar is) szoftverrel, egyéni fénykép hozzárendelési lehetőség a receptekhez és programokhoz, tálcánkénti időzítés. Min. 2 ponton mérő maghőmérő. Beépített kézizuhany. Szervíz üzenetek kijelzése. Teljesen automatikus tisztító program, szennyezettségnek megfelelő időtartamú öntisztító program kiválasztásával. Hőmérsékleti szabályozási tartomány:

légkeveréses sütés esetén, min. 50-300°C

kombinált sütés esetén, min. 50-250°C

párolás esetén, min. 50-120°C

regenerálás esetén, min. 50-120°C

Irányadó méret: 1082x1117x1807 mm,
elektromos teljesítmény: 65-68 kW”

- [3] Az ajánlattételi határidőre az AGRIKON-ALFA Ipari és Kereskedelmi Kft. (a továbbiakban: Kft.) a Pécsi Gasztróker Kft., az EB Hungary Invest Kft., a Coninvest Konyhatechnológia Kft., a SzamosMediko Kft., valamint a felperes nyújtottak be ajánlatot. Az Ajánlatkérő 2023. július 14-én megküldte az ajánlattevők részére az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezést, amelynek V. szakasza szerint az eljárást eredményesnek nyilvánította. Kizárólag a Coninvest Konyhatechnológia Kft. és a SzamosMediko Kft. ajánlatát nyilvánította érvényessé, a nyertes ajánlattevő a Coninvest Konyhatechnológia Kft. lett.
- [4] A Kft., valamint a felperes jogorvoslati kérelmet terjesztett elő az alperesnél kérve a jogsértés megállapítását, az eljárást lezáró döntés megsemmisítését. Az alperes D.321/39/2000. számú határozatával megállapította, hogy az Ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § (1) bekezdését, és a Kft., valamint a felperes második és ötödik kérelmi elemére figyelemmel az eljárást lezáró döntést megsemmisítette. Ezt követően az ajánlatkérő 2023. november 23-án módosította az összegezését és kizárólag a Kft. és a felperes ajánlatát nyilvánította érvényessé, a nyertes ajánlattevő a felperes lett.
- [5] A Kft. 2023. december 22-én jogorvoslati kérelmet terjesztett elő kérve a jogsértés megállapítását a 2023. november 23-án módosított összegezésben foglalt eljárást lezáró döntés megsemmisítését. A jogorvoslati eljárás D.594/2023. számon indult. A felperes észrevételében a jogorvoslati kérelem elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy lehetősége volt a 2023. február 3-i kiegészítő tájékoztatás 22. válasza alapján kedvezőbb elektronikus teljesítményű termék megajánlására. Az Ajánlatkérő a kiegészítő tájékoztatást nem általánosságban, hanem kifejezetten és kizárólagosan a 24. tételszámú légkeveréses sütő-gőzpároló eszköz 65-68 kW elektromos teljesítményét érintő műszaki előírására adta. Az alperes a D.594/17/2023. számú határozatában megállapította, hogy az Ajánlatkérő a Kbt. 69. § (1) bekezdését megsértve nyilvánította a felperes ajánlatát érvényesnek, mivel a 24. tételsorra megajánlott Blue Vison B 2021 i elnevezésű terméke nem felel meg az árazatlan ártáblázat C oszlopában e tételsorra vonatkozóan rögzített azon műszaki követelményeknek, hogy az ajánlattevőknek 65 és 68 kW közötti elektromos teljesítményű sütő-gőzpárolót kell megajánlaniuk. Az alperes megsemmisítette a 2023. november 23-án módosított eljárást lezáró döntést, és az Ajánlatkérővel szemben 500 000 forint bírságot szabott ki.
- [6] Az Ajánlatkérő 2024. március 18-án módosította az összegezést. A módosított összegezés V.2.7) pontja értelmében a nyertes ajánlattevő a Kft. lett. A 2024. március 18-án módosított összegezés V.2.12) pontja szerint érvénytelen ajánlatot tevő lett a felperes a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja

alapján figyelemmel arra, hogy az ajánlattevőknek az ajánlatuk elkészítése során figyelembe kellett venniük a 24. tételsorban rögzített elektromos teljesítmény két határértékét és kizárólag akkor tettek érvényes ajánlatot, ha az ajánlatuk e két határérték közé esett, mivel ez következik a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 46. § (4) bekezdésének első mondatában rögzített pontossági elvárásból, és az Ajánlatkérő sem engedett eltérést e határértéktől. A felperes nem a Kbt. 66. § (1) bekezdése alapján járt el, mivel a 24. tételsorra megajánlott Blue Vison B 2021 i elnevezésű terméke nem felel meg az árazatlan ártáblázat C oszlopában e tételsorra vonatkozóan rögzített azon műszaki követelménynek, hogy az ajánlattevőknek 65 és 68 kW közötti elektromos teljesítményű sütő-gőzpárolót kell megajánlaniuk.

[7] A felperes 2024. március 21-én előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be az Ajánlatkérőhöz. Az Ajánlatkérő 2024. március 26-án elutasította az előzetes vitarendezési kérelmet. A felperes 2024. március 28-án ismételt előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be kifogásolva, hogy a Kft. ajánlata nem felel meg a 39. tétel esetében a műszaki leírásban meghatározott mélységi mértéknek és csatlakozási teljesítmény értéknek. Az Ajánlatkérő 2024. április 4-én a felperes előzetes vitarendezési kérelmét ismételten elutasította.

[8] A felperes 2024. április 5-én érkezett jogorvoslati kérelmet terjesztett elő, a jogorvoslati eljárás D.187/2024. számon indult meg. Kérte a jogsértés megállapítását a 2024. március 18-án módosított összegezésben foglalt eljárást lezáró döntés megsemmisítését. A felperes három jogorvoslati kérelmi elemet terjesztett elő. Az első kérelmi elem tekintetében kérte annak megállapítását, hogy az Ajánlatkérő megsértette a Kbt. 2. § (1)-(3) bekezdését, a 69. § (1)-(3) bekezdését, 73. § (1) bekezdés e) pontját, valamint a Kbt. 81. § (11) bekezdését, mert jogsértően nyilvánította érvénytelenné a felperes ajánlatát. A második és harmadik kérelmi elem tekintetében hivatkozott arra, hogy az Ajánlatkérő megsértette a Kbt. 2. § (1)-(3) bekezdését, 69. § (1)-(3) bekezdését, 73. § (1) bekezdésének e) pontját, valamint a Kbt. 81. § (11) bekezdését, mert jogsértően nyilvánította érvényessé a Kft. ajánlatát. A Kft. ajánlata nem felel meg a 39. tétel esetében a műszaki leírásban meghatározott mélységi mértéknek és csatlakozási teljesítmény értéknek a felvilágosítása és a gyártói nyilatkozat alapján.

[9] Az alperes a keresettel támadott D.187/8/2024. számú végzésével a jogorvoslati eljárást megszüntette. Döntésének indokolása szerint elsőként azt vizsgálta az Ajánlatkérő eljárási kifogása alapján az első kérelmi elem esetében, hogy fennáll-e az Ákr. 46. § (1) bekezdés b) pontjára tekintettel az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja szerinti eljárás megszüntetési ok. Az alperes az Ákr. 46. § (1) bekezdés b) pontja szerinti visszautasítási okok hatályosulása négy feltételének (1. a kérelem ugyanazon jog érvényesítésére irányul, 2. a kérelmet a bíróság vagy a hatóság érdemben már elbírálta, 3. nem változott meg a kérelem tartalma, 4. nem változott meg az irányadó jogi szabályozás) együttes jelenlétét értékelve megállapította, hogy a felperes a D.594/2023. számú jogorvoslati eljárásban tett észrevételében és a D.187/2024-es számú jogorvoslati eljárásban benyújtott jogorvoslati kérelmében egyaránt azzal a kérelemmel fordult az alpereshez, hogy állapítsa meg, hogy az ajánlata érvényes a 24. tételsorra tett ajánlati elem vonatkozásában. Az alperes rögzítette, hogy a felperes mindkét jogorvoslati eljárásban azonos alapon nyugvó érveléssel támasztotta alá álláspontját, továbbá új bizonyíték hiányában az alperes is ugyanazon tartalmú döntést hozná meg a D.187/2024. számú jogorvoslati eljárásban, mint a D.594/2023. számú jogorvoslati eljárásban. (Végzés 53., 55. pont) Így megállapítható, hogy e két kérelem ugyanazon jog érvényesítésre irányul, tartalmuk azonos, ezért az Ákr. 46. § (1) bekezdés b) pontja szerinti első és harmadik feltétel megvalósult. Rögzítette, hogy a D.594/17/2023. számú határozatban már döntött a D.187/2024. számú jogorvoslati eljárásban előterjesztett jogorvoslati kérelemben foglaltakról, nevezetesen arról, hogy az Ajánlatkérő jogsértően nyilvánította a felperes ajánlatát

érvényesnek, mert a 24. tételsorra megajánlott termék nem felel meg azon műszaki követelményeknek, hogy az ajánlattevőnek 65 és 68 kW közötti elektromos teljesítményű sütő-gőzpárlót kell megajánlania. Megállapítható ezért, hogy a D.594/2023. számú jogorvoslati eljárásban előterjesztett kérelemmel megegyező tartalmú a D.187/2024. számú jogorvoslati eljárásban benyújtott kérelem, melyet a Döntőbizottság már érdemben elbírált. Ezért az Ákr. 46. § (1) bekezdés b) pontja szerinti második feltétel is megvalósult.

[10] Megállapította továbbá, hogy mind a D.594/2023. számú jogorvoslati eljárásban, mind a D.187/2024. számú jogorvoslati eljárásban a közbeszerzési eljárás megindításának a 2022. november 29-i időpontja határozta meg a Kbt., valamint végrehajtási rendeletei anyagi jogi hatályát, emiatt nem változott meg az irányadó jogi szabályozás a D.187/2024. számú jogorvoslati eljárásban a D.594/2023. számú jogorvoslati eljáráshoz képest, ezért az Ákr. 46. § (1) bekezdés b) pont szerinti negyedik feltétel is fennállt. Erre tekintettel az Ákr. 46. § (1) bekezdés b) pontja szerinti visszautasítási ok mind a négy együttes feltétele megvalósult, ezért az első kérelmi esetben a jogorvoslati eljárás megszüntetésének volt helye az Ákr. 46. § (1) bekezdés b) pontjára tekintettel az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

[11] Az alperes ezt követően azt vizsgálta az Ajánlatkérő és a Kft. eljárásjogi kifogása alapján, hogy a 2024. március 18-án módosított összegezésben foglalt eljárást lezáró döntés sértette-e vagy veszélyeztette-e a felperes közvetlen jogát vagy jogos érdekét. Így a második és harmadik kérelmi elem vonatkozásában a felperes ügyfélképessége megállapítható-e. Az Ákr. 10. § (1) bekezdésére, valamint a Kbt. 148. § (1)-(2) bekezdésében foglaltakra tekintettel rögzítette, hogy az alperes megállapította a D.594/17/2023. számú határozatában, hogy a felperes ajánlata nem érvényes és ezt követően az Ajánlatkérő az összegezés 2024. március 18-i módosításában a felperesi ajánlatot érvénytelennek nyilvánította. (Végzés 69. pont)

[12] Hivatkozott arra, hogy a felperes a második és harmadik kérelmi elem esetében jogsértés megállapítását kérte amiatt, hogy az Ajánlatkérő nem megfelelően bírálta el a Kft. ajánlatát. Az alperes az ügyfélképesség fennállásának vizsgálatakor irányadónak tekintette a Kúria Kfv.II.37.111/20215/9. számú ítéletében kifejtett álláspontját kiemelve, hogy a felperes a jogorvoslati kérelem kedvező irányú elbírálása esetén sem kerülhetne kedvezőbb helyzetbe, ugyanis a közbeszerzési eljárás nyertese nem lehetne akkor sem, ha a Kft. ajánlata érvénytelené válna, mivel a saját ajánlata továbbra is érvénytelen maradna. Ezért álláspontja szerint az a körülmény a jogorvoslati kérelem érdemi elbírálásának eljárásjogi akadályát képezi, hogy a felperes nem rendelkezik ügyfélképességgel. Így a Kbt. 148. § (2) bekezdésére, az Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogorvoslati eljárást megszüntette, mivel a felperesnek nem volt olyan konkrét és egyedi joga vagy jogos érdeke, amelyet a 2024. március 18-án módosított összegezésben foglalt eljárást lezáró döntés közvetlenül sértett vagy veszélyeztetett volna. Rögzítette, hogy nem vizsgálta a Kft. további eljárásjogi kifogásait, valamint érdemben a jogorvoslati kérelmet, mivel a jogorvoslati kérelem érdemi vizsgálatának eljárásjogi akadályá állt fenn.

A felperes keresete és az alperes védírata

[13] A végzés megtámadása iránt előterjesztett keresetében a felperes a döntés megsemmisítését és az alperesnek a jogorvoslati kérelem érdemi elbírálására való kötelezését kérte. A tényállás ismertetését követően hivatkozott arra, hogy a végzés 43-46. pontjában rögzített, az Ajánlatkérő által előterjesztett észrevételek a felperesnek nem kerültek megküldésre, így az abban foglalt eljárási kifogásokról és azok tartalmáról a felperes kizárólag a végzésből értesült, arra vonatkozóan észrevételt tenni nem állt módjában. A végzés 43. pontjában foglaltaktól eltérően a felperes

ajánlatának érvénytelenségével összefüggésben az alperes a D.594/17/2023. számú határozatában érdemben nem foglalt állást, ugyanis alperesnek a Kbt. alapján nincs hatásköre valamely ajánlattevő ajánlatának érvényessége vagy érvénytelensége tárgyában dönteni. Ilyen döntés meghozatalára a Kbt. értelmében kizárólag az adott közbeszerzési eljárásban ajánlatkérőként eljáró szervezet jogosult. A határozat meghozatalának időpontjában felperes érvényes és nyertes ajánlattevőnek minősült.

- [14] A végzés 69. pontjában foglaltakkal kapcsolatban kiemelte, hogy a Kbt. 165. § (2)-(3) bekezdése értelmében alperes nem hozhatott olyan tartalmú döntést a jogorvoslati eljárás során, miszerint felperes ajánlata nem érvényes.
- [15] Hivatkozott arra, hogy az első kérelmi elem tekintetében az Ákr. 46. § (1) bekezdés b) pontjának és az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazására nincs okszerű lehetőség. Az Ákr. 46. § (1) bekezdés b) pontja szerinti konjuktív előfeltételek vizsgálata során az alperes nem helytálló, iratellenes megállapításokat tett, erre figyelemmel jogsértő következtetésre jutott. A végzés 55. pontjában foglalt alperesi megállapítás nagy mértékben pontatlan, félrevezető és nem helytálló a folyamatban volt jogorvoslati eljárásokban a felperes által előterjesztett kérelmekben érvényesített jog, illetve a kérelmek tartalmának azonosságát illetően. A D.594/2023. számú jogorvoslati eljárásban a felperes azt kérte, hogy az alperes a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján a jogorvoslati kérelmet, mint alaptalant utasítsa el. Ezen jogorvoslati eljárás megindítását megelőzően a felperes érvényes és nyertes ajánlattevőnek minősült, tehát nem kellett kérnie ajánlata érvényességének megállapítását, mert az érvényesnek minősült a 2023. november 23. napján kelt eljárást lezáró döntés értelmében.
- [16] A D.187/2024. számú jogorvoslati eljárásban, mint érvénytelenné nyilvánított ajánlattevő a felperes azt kérte, hogy az alperes valamennyi kérelmi elem kapcsán a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján állapítsa meg a jogsértés megtörtént, illetve alkalmazza a Kbt. 165. § (3) bekezdés a), b) és d) pontjában meghatározott jogkövetkezményeket. Kérte, hogy az alperes semmisítse meg az Ajánlatkérőnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntését és az azt követően hozott valamennyi ajánlatkérői döntést. A D.187/2024. számú jogorvoslati eljárásban előterjesztett minden felperesi kérelem tárgyát kizárólag a korábban folyamatban volt jogorvoslati eljárásban kelt határozat meghozatala és a D.187/2024. számú jogorvoslati eljárás megindítása között tanúsított magatartás vagy mulasztás képezte. Így a tényállások azonossága, ezáltal az ügy azonossága a két jogorvoslati eljárás tekintetében egyáltalán nem állapítható meg, hiszen teljesen más bírálati cselekmények, más eljárást lezáró döntések, más összegezesek, más bírálat és értékelési minősítések képezték a jogorvoslati eljárások tényleges jogi alapját. A felperesi álláspont szerint sem az Ákr. 61. § (1) bekezdése b) pontja szerinti első, sem harmadik feltétel nem teljesül a jelen ügyben, így az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazása nem jogszerű.
- [17] A második és harmadik kérelmi elem tekintetében kifejtette, hogy a felperes ügyfélképesnek minősül az első kérelmi elemre jogsértően hozott eljárást megszüntető döntés következtében. A felperesnek a 2023. november 23. napján meghozott eljárást lezáró döntés meghozatalát és az összegezés megküldését követően nem volt ügyfélképessége, hiszen mint nyertes ajánlattevő a felperes akkor sem kerülhetett volna előnyösebb helyzetbe, ha a Kft. ajánlatának érvényessé nyilvánítása kapcsán a jogsértés megállapításra kerül, amelynek nyomán az Ajánlatkérő az eljárást lezáró döntését módosítja. Tehát a felperesnek nyertes ajánlattevőként ügyfélképesség hiányában nem volt lehetősége élni jogorvoslat jogával a Kft. ajánlatának érvényessé nyilvánítása kapcsán észlelt jogsértés tekintetében.
- [18] A végzés értelmében a felperesnek, mint állítólagosan korábban már érvénytelennek nyilvánított ajánlattevőnek ügyfélképesség hiányában szintén nincs lehetősége jogorvoslati jogával élni a Kft. ajánlatának érvényessé nyilvánítása kapcsán észlelt jogsértés tekintetében. Alperes álláspontja

szerint tehát lényegében nem volt olyan időpillanat az eljárásban, amikor a felperes ügyfélképesnek minősült volna és mint ilyen élhetett volna jogorvoslati jogával a Kft. ajánlatának érvényességének nyilvánítása kapcsán észlelt jogsértések tekintetében. Ezen értelmezés, az érdemi eljárás, valamint a döntés megtagadásának és ezáltal az anyagi jogi igény érvényesítése elutasításának visszaéléseszerű eszköze.

- [19] Kérte, hogy a bíróság a keresetlevélhez nem csatolt mindkét jogorvoslati eljárás kapcsán az alperesnél rendelkezésre álló teljes iratanyagot vegye figyelembe.
- [20] Álláspontja szerint az alperes nem hozott döntést arról, hogy a felperesnek mint ajánlattevőnek az ajánlata érvénytelen volt. Az alperes arról hozott döntést, hogy az ajánlatkérői értékelés a műszaki egyenértékűségről és az ebből levont jogi következtetés jogszerűtlen volt. Ezen a ténybeli és jogi alapon az ajánlat ugyan valóban nem minősíthető érvényesnek, azonban ez nem jelenti azt, hogy az ajánlat egyéb más ok mentén ne lehetne érvényes, avagy egy megismételt bírálati szakaszt követően felperesi álláspont szerint az Ajánlatkérő igenis dönthet akként, miszerint a felperesi ajánlat érvényes, legfeljebb döntésének indokolását kell megváltoztatnia. Egy megsemmisített ajánlatkérői döntés esetében az eljárás visszakerül abba az állapotba, amelyben az adott döntés mintha meg sem történt volna, egyfajta kvázi eljárásjogi in integrum történik.
- [21] A felperes jogorvoslati kérelmében előadott érvelésében a korábbi döntőbizottsági eljárástól eltérően kifejezetten markánsan megjelenik azon gondolatiság mint új elem, hogy az ajánlatát nem a műszaki egyenértékűség mentén, mintsem az ajánlatkérői előírások összesített nézete mentén kell elbírálni. Ez egy új és releváns elem a felperes érvelésében. Ennek megfelelően erről az alperes korábban nem is hozhatott döntést. Nem is hozott lévén, hogy a teljes alperesi döntés a 321/2015. (X.30.) Korm. rendelet 46. § (3) bekezdése szerinti műszaki egyenértékűségnek való megfelelés vizsgálata körében értékelte az ajánlatkérői magatartást és nem abban a körben, amelyet a felperes a jelen eljárásban részletesen kifejtett. A felperes a jelen ügy alapját képező eljárásban pontosan azt tette meg ügyfélképesége birtokában, mint amire a következetes közbeszerzési jog gyakorlata alapján lehetősége van, vagyis saját ajánlata érvénytelenségének vitatásával együtt vitatatta egy másik ajánlattevő ajánlatának érvényességét.
- [22] Az alperes védiratában a felperes keresetének elutasítását kérte a végzésben hivatkozott indokok alapján. Kiemelte, hogy a döntése jogszerű, nincs helye megsemmisítésnek vagy hatályon kívül helyezésnek. Az alperes megállapította a D.594/17/2023. számú határozatának 33. pontjában, hogy a Kft. a jogorvoslati kérelemben annak a megállapítását kérte, hogy az Ajánlatkérő jogsértően nyilvánította a felperes ajánlatát érvényesnek és jelölte meg a felperest az eljárás nyerteseként. Ebből következően az alperes köteles volt a jogorvoslati kérelemben foglaltakról döntést hoznia. A D.594/17/2023. számú határozatának 73. pontjában megállapította, hogy az Ajánlatkérő a Kbt. 69. § (1) bekezdését megsértve nyilvánította a felperes ajánlatát érvényesnek. A jelen határozat 69. pontjában kizárólag a D.594/17/2023. számú határozatban foglalt döntést rögzítette az alperes miszerint, ha egy ajánlatot jogsértően nyilvánítanak érvényesnek, akkor az kétséget kizáróan nem lehet érvényes. Az alperesi álláspont szerint e döntés hatáskörébe tartozik a Kbt. 145. § (2) bekezdése alapján és nem végezte el az Ajánlatkérő bírálati munkáját, mivel kizárólag a jogsértés megtörténtét állapította meg a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontjának megfelelően és nem azt, hogy az ajánlat érvénytelen. A felperes tévesen állította azt a kereset 8. és 9. oldalán az Ajánlatkérőnek az első kérelmi elemmel kapcsolatos eljárásjogi kifogásaira vonatkozóan, hogy az Ákr. 46. § (1) b) pontja szerinti visszautasítási ok nem áll fenn. A jogalkotó nem szabta meg az Ákr. 46. § (1) bekezdés b) pontja alkalmazhatóságának a feltételeként, hogy azonosak legyenek a két kérelemhez valamilyen módon kapcsolódó eljárásjogi cselekmények. Alperes alaposan megvizsgálta az Ákr. 46. §

(1) bekezdés b) pontja szerinti visszautasítási ok minden a négy feltételének megvalósulását és részletesen indokolta az arra vonatkozó döntését végzésben, melyeket felperes nem tudott cáfolni.

A bíróság döntése és annak jogi indokai

- [23] A felperes keresete alapos.
- [24] A Fővárosi Törvényszék a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 4. § (3) bekezdés a) pontja szerinti közigazgatási jogvitát a Kp. 124.§ (2) bekezdés c) pontja alapján az egyszerűsített per szabályai szerint az (5) bekezdés alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A végzés jogszerűségét - a Kbt. eltérő rendelkezései hiányában - a meghozatalának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálta, figyelemmel a Kp. 85. § (2) bekezdésében foglaltakra. A bíróság az ítélet tényállását a közigazgatási eljárás iratai, a felek perbeli nyilatkozatai és a per iratai alapján állapította meg.
- [25] A felperes kifogásolta, hogy az Ajánlatkérő által a jogorvoslati eljárás során előterjesztett észrevételek számára nem kerültek megküldésre, az abban foglalt eljárási kifogások tartalmát kizárólag az alperes végzéséből ismerte meg. Az alperes a 4/alszámú végzésében értesítette a felperest és az Ajánlatkérőt mint ügyfeleket, továbbá az érdekelteket az eljárása megindításáról általános tájékoztatást adva annak szabályairól, amely egyebek mellett tájékoztatást tartalmazott a Kbt. 162. § (1) bekezdése szerinti iratbetekintés lehetőségéről. Miután az Ajánlatkérő az eljárás érdemi lefolytatásának akadályát jelentő kifogásokat terjesztett elő az alperes akkor járt volna el a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot biztosítva, ha a felperes ügyféli jogainak érvényesítése érdekében megküldi az Ajánlatkérő észrevételeit a felperesnek, aki ennek hiányában az általános iratbetekintési tájékoztatás alapján a kérelmének érdemi elbírálásában bízhatott. Miután a felperes jogorvoslati jogát érvényesítette azáltal, hogy a végzés megtámadása iránt keresetet terjesztett elő és az eljárásjogi kifogásokra alapuló döntés ellenében kifejtette álláspontját a jogsértés a perben orvosolható volt.
- [26] A bíróság először azt vizsgálta, hogy az első kérelmi elem esetén, amikor is az Ajánlatkérő 2024. március 18-i összegezését támadta a felperes, helyesen járt-e el az alperes amikor az Ákr. 46. § (1) bekezdés b) pontja szerinti feltételek fentállására tekintettel az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogorvoslati eljárást megszüntette.
- [27] Az alperes végzésében tételesen ismertette az Ákr. rendelkezéseit négy feltételt számba véve, melyek mindegyikét teljesülni vélte, ezért a jogszabály ismertetés a bíróság mellőzi. Előjáróban kiemeli, hogy a Kbt. 148. §-ának a rendelkezéseiből kiolvasható, hogy a jogorvoslati eljárás kérelemre, vagy hivatalból történő megindulásának feltétele a Kbt.-be ütköző tevékenység, vagy mulasztás, melyet a kérelmezőnek (kezdeményezőnek) kell megjelölnie kérelmi elemenként, kérelem esetében a Kbt. 149. § (1) bekezdése szerinti tartalommal. A kérelem kijelöli a jogorvoslati eljárás kereteit, az alperes eljárásának terjedelmét, hiszen az eljárása kiterjesztésére csak a Kbt. 158. §-a szerint van lehetősége. Fontos ezért a kérelem és azon belül az egyes kérelmi elemek meghatározása. Elkerülte az alperes figyelmét, hogy a jogsértő esemény, amellyel szemben a felperes a jogorvoslati kérelmet előterjesztette az Ajánlatkérőnek kétségtelen ugyan, hogy megsemmisített döntés eredményeként hozott, de olyan döntése volt, amelyet az alperes eljárása során még korábban nem vizsgált. Az Ajánlatkérőnek az a döntése, amellyel a 2024. március 18-i módosított összegezése szerint a felperes ajánlatát érvénytelenné nyilvánította egy olyan új döntés, amely jogorvoslati eljárás során vizsgálat tárgya nem volt, így fel sem merülhet az Ákr. 46. § (1)

bekezdés b) pontja szerinti feltételek teljesülése az irányadó jog változatlansága kivételével, függetlenül attól, hogy az alperes az Ajánlatkérő korábbi, ugyanezen közbeszerzési eljárás során hozott összegezeit vizsgálta és az a vizsgálata a felperes ajánlatát is érintette más kérelem folytán. A jelen jogorvoslati eljárásban a kérelem tárgya, a Kbt.-be ütköző azon magatartás volt, amelyről az alperes érdemben még nem foglalt állást. A bíróság mindezekre figyelemmel a felperes kereseti érveivel az alábbiak szerint egyetértett.

- [28] A Kft. jogorvoslati kérelme alapján eljáró alperes a felperesnek, mint nyertes ajánlattevőnek a nyertessé nyilvánítását elbíráló összegezés megsemmisítve hozta meg a D.594/17/2023. iktatószámú határozatát. A határozatban megállapította, hogy az Ajánlatkérő a Kbt. 69. § (1) bekezdését megsértve nyilvánította a felperes ajánlatát érvényesnek melyre tekintettel megsemmisítette a 2023. november 23-án módosított eljárást lezáró döntést. Így a közbeszerzési eljárás ismételen a bírálati szakaszba került vissza, olyan helyzetbe, melyben az Ajánlatkérőnek a benyújtott ajánlatokat ismételen el kellett bírálnia. Ebben az eljárásban a nyertes ajánlatot tevő felperes kizárólag észrevételt nyújtott be a Kft. jogorvoslati kérelmére, önálló jogorvoslati kérelemmel nem élt.
- [29] Az Ajánlatkérő 2024. március 18-án módosította az összegezés az alperes D.594/17/2023. iktatószámú határozatára figyelemmel. A módosított összegezés V.2.7) pontja értelmében a nyertes ajánlattevő a Kft. lett. A 2024. március 18-án módosított összegezés V.2.12) pontja szerint érvénytelen ajánlatot tevő lett a felperes a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján. Az ellen a döntés ellen élt önálló jogorvoslati kérelemmel a felperes, mely jogorvoslati eljárás D.187/2024. számon indult meg.
- [30] A felperes önálló a Kbt. 149.§-a szerinti jogorvoslati kérelmet tehát a D.187/2024. számú eljárásban nyújtott be, mely az alperesi végzés nyomán érdemben elbírálatlan maradt annak ellenére, hogy az alperes D.594/17/2023. iktatószámú határozata alapján az Ajánlatkérő teljesen más irányú összegezésében más ajánlattevő (a Kft.) ajánlatát nyilvánította érvényesnek és nyertesnek.
- [31] A felperes garanciális joga, hogy a rá nézve sérelmes döntés vonatkozásában jogorvoslati jogát gyakorolni tudja. Amennyiben a bíróság osztaná az alperes végzésében kifejtett álláspontot az azzal a következménnyel járna, hogy a megismételt bírálatot követő ajánlatkérői döntés ellen a felperes önálló jogorvoslati kérelemmel nem élhetne, mely a jogorvoslathoz való jogának teljes elvonásával járna.
- [32] Mindezt támasztják alá a jogorvoslati jog mint garanciális jog tekintetében az Alkotmánybíróság 3004/2022 (I.13.) AB határozatának [41]-[43] pontjaiban kifejtettek is: "Az Alkotmánybíróság számos határozatában rögzítette, hogy „a jogorvoslathoz való alapjog biztosítását jelenti, ha az eljárásban a törvény garantálja az érintett számára, hogy ügyét az alapügyben eljáró szervtől különböző szerv bírálja el {513/B/1994. AB határozat, ABH 1994, 731, 734; megerősítette: [14/2015. \(V. 13.\) AB határozat](#), Indokolás [30]}. A jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékonyságához pedig az szükséges, hogy ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására {22/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [26]}. Minden jogorvoslat lényegi eleme a »jogorvoslás« lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát {23/1998. (VI. 9.) AB határozat, ABH 1998, 182, 186, megerősítette: [3064/2014. \(III. 26.\) AB határozat](#), Indokolás [15] és [14/2015. \(V. 13.\) AB határozat](#), Indokolás [29]}." {18/2020. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [74]}

- [42] „Az Alkotmánybíróság értelmezésében az [Alaptörvény](#)ben biztosított jogorvoslathoz való jog nemcsak a jogorvoslat létezését, hanem a tényleges és a hatékony jogorvoslat lehetőségének a biztosítását követeli meg, így nemcsak abban az esetben állapítható meg az alapjog sérelme, ha a jogorvoslat lehetőségét teljesen kizárták {lásd például [36/2013. \(XII. 5.\) AB határozat](#), Indokolás [61]}, hanem akkor is, ha a jogszabályban egyébként biztosított jogorvoslat más okból nem tud ténylegesen és hatékonyan érvényesülni, így például, ha azt a részletszabályok rendelkezései akadályozzák, ezáltal kiüresítik, illetve formálissá teszik a jogorvoslathoz való jogot {14/2015. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [31]; [41/1991. \(VII. 3.\) AB határozat](#), ABH 1991, 193, 194; [22/1991. \(IV. 26.\) AB határozat](#), ABH 1991, 408, 411; [21/1997. \(III. 26.\) AB határozat](#), ABH 1997, 103, 105–106}.” {18/2020. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [75]}
- [43] Ezekkel összhangban azt is megállapította már az Alkotmánybíróság, hogy az [Alaptörvény XXVIII. cikk \(7\) bekezdésébe](#) foglalt jog „lényegi tartalma azt követeli meg a jogalkotótól, hogy a hatóságok vagy bíróságok érdemi, ügydöntő határozatai tekintetében tegye lehetővé a valamely más szervhez, vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetőségét olyan döntés meghozataláért, amely képes a sérelmezett döntést felülvizsgálni, és a sérelem megállapítása esetén a döntésre visszaható módon a sérelmet orvosolni” {lásd először: [35/2013. \(XI. 22.\) AB határozat](#), Indokolás [16]; lásd még például az egyik legutóbbi határozatban: [13/2021. \(IV. 14.\) AB határozat](#), Indokolás [74]}. Nem következik ebből az alapjogból, „hogy a jogorvoslatot elbíráló szervnek a kérelemnek minden körülmények között helyt kell adnia, az azonban feltétlenül, hogy az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassák és a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálják” {3064/2014. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [16]}.”
- [33] Jogsértően járt el ezért az alperes amikor az első kérelmi elem tekintetében az Ákr. 46. § (1) bekezdés b) pontjára tekintettel az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja szerint eljárás megszüntetéséről döntött.
- [34] Ezt követően a bíróság a végzés második és harmadik kérelmi elemmel összefüggésben tett, a felperesi ügyfélképeség hiányával kapcsolatos megállapításait vizsgálta.
- [35] Az Ákr. 10. § (1) bekezdése értelmében ügyfél az a természetes vagy jogi személy, egyéb szervezet, akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti, akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak.
- [36] Az alperes eljárása a Kbt. 148. § (1) bekezdése értelmében kérelemre vagy hivatalból indul. A Kbt. 148. § (2) bekezdése szerint kérelmet nyújthat be az ajánlatkérő, az ajánlattevő, közös ajánlattétel esetén bármelyik ajánlattevő, a részvételre jelentkező, közös részvételi jelentkezés esetén bármelyik részvételre jelentkező vagy az egyéb érdekelt, akinek jogát vagy jogos érdekét az e törvénybe ütköző tevékenység vagy mulasztás sérti vagy veszélyezteti.
- [37] A törvény rendelkezései a jelenleg hatályos 2007/66/EK irányelv (a továbbiakban: Jogorvoslati Irányelv) előírásaival harmonizált rendelkezések. Az Alaptörvény 28. cikkében megfogalmazott azon követelményre figyelemmel, hogy a jogszabályok szövegét azok alkalmazása során elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezni, a jogalkotói cél megismeréséhez a törvény indokolása szolgálhat alapul.
- [38] A Kbt. indokolása szerint: [...], „Az uniós jogorvoslati irányelvek értelmében a tagállamok kötelesek biztosítani, hogy a jogorvoslati rendszer valamennyi olyan személy számára elérhető legyen, akinek

érdekében áll (állt) valamely szerződés elnyerése, és akinek jogát, vagy jogos érdekét az állítólagos jogsértés sérti vagy veszélyezteti. A jogorvoslatra jogosultak között nem lehet hátrányos megkülönböztetést tenni, sem anyagi jogi, sem eljárásjogi alapon. (...) A törvény - a hatályos szabályozáshoz hasonlóan, és a jogharmonizációs követelményekkel is összhangban - a jogalanyok széles köre részére teszi lehetővé az eljárás kérelemmel történő megindítását: a közbeszerzési eljárás felein (ajánlatkérő, ajánlattevő, részvételre jelentkező) kívül bármely egyéb érdekelt kérelmet nyújthat be, akinek jogát vagy jogos érdekét a törvénybe ütköző tevékenység vagy mulasztás sérti vagy veszélyezteti. (...) A jog vagy jogos érdek sértésének vagy veszélyeztetésének azonban a bírói gyakorlat alapján kellően közvetlennek kell lennie ahhoz, hogy a kérelem benyújtásának jogát megalapozza. Csak azok a személyek nyújthatnak be jogorvoslati kérelmet, akiknek jog- vagy érdekséremlme közvetlenül kimutatható a vitatott közbeszerzéssel összefüggésben. [...]"

- [39] A bíróság előjáróban rögzíti, hogy a közbeszerzési jog területén az ajánlatkérő döntései elleni jogorvoslati jog gyakorlásának korlátait uniós jogforrások és a Kbt. szabályozási kerete határozza meg. A jogorvoslati kérelmet benyújtó fél ügyfélképességének vizsgálata a jogorvoslati kérelem érdemi elbírálásának előfeltétele, az uniós jog által harmonizált jogterületre figyelemmel kötelezően és közvetlenül érvényesülő Alapjogi Charta 47. cikkében biztosított jogorvoslathoz való alapjog gyakorlásának korlátozását jelenti, mely az Alapjogi Charta 52. cikkében foglalt szükségesség és arányosság elve tiszteletben tartása mellett alkalmazható, miszerint a Chartában elismert jogok és szabadságok gyakorlása csak a törvény által, és e jogok lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Az arányosság elvére figyelemmel, korlátozásukra csak akkor kerülhet sor, ha az elengedhetetlen és ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét szolgálja.
- [40] A Jogorvoslati Irányelv 1. cikk (3) bekezdése alapján a tagállamok biztosítják, hogy az általuk megállapítandó részletes szabályok szerint legalább azon személyeknek álljon jogorvoslati eljárás a rendelkezésére, akiknek érdekükben áll vagy állt egy adott szerződés elnyerése, és akiknek az állítólagos jogsértés érdekséremlmet okozott vagy ennek kockázata fennáll. A Kbt. 148. § (2) bekezdés első monda szerint kérelmet nyújthat be az ajánlatkérő, az ajánlattevő, közös ajánlattétel esetén bármelyik ajánlattevő, a részvételre jelentkező, közös részvételi jelentkezés esetén bármelyik részvételre jelentkező vagy az egyéb érdekelt, akinek jogát vagy jogos érdekét az e törvénybe ütköző tevékenység vagy mulasztás sérti vagy veszélyezteti.
- [41] Az EUB irányadó joggyakorlata szerint a jelen ügyben az uniós irányelv közvetlen alkalmazhatóságának feltételei nem teljesülnek, mivel az irányelv csak abban az esetben bír közvetlen hatállyal és alkalmazhatósággal, ha – amellet, hogy tartalmuk kellően világos és feltétel nélküli – az átültetése nem, vagy nem megfelelően történt meg, mely a perbeli esetben nem merült fel. Ugyanakkor az Európai Unióról szóló Szerződés (a továbbiakban: EUSZ) 4. cikke értelmében a jogalkalmazónak – azaz az alperesnek és a bíróságnak egyaránt – a nemzeti jogszabályt a Jogorvoslati Irányelv rendelkezéseivel és az EUB joggyakorlatával összhangban kell értelmeznie. A bírósági jogorvoslati jog érvényesítésének feltételeként vizsgált kereshetőségi jogra vonatkozóan a Kúria Kfv.III.37.312/2015/5. számú ítélete kimondta, hogy az EUSZ 4. cikk (3) bekezdéséből eredő jogalkalmazói kötelezettség, mely szerint a nemzeti jogszabályokat az Unió célkitűzéseire figyelemmel az uniós joggal összhangban kell értelmezni és alkalmazni, a kereshetőségi jog alkalmazására is érvényes, amennyiben van az adott területen az uniós jog által meghatározott, garanciális jellegű rendelkezés. A Jogorvoslati Irányelv 1. cikk (3) bekezdésében rögzített, a közbeszerzési eljárásban biztosított jogorvoslati jogra vonatkozó uniós jog által meghatározott

garanciális intézkedésre figyelemmel az alperes jogorvoslati eljárásában az ügyfélképességet is az Unió célkitűzéseire figyelemmel az uniós joggal összhangban kell értelmezni és alkalmazni.

- [42] Figyelemmel erre, a bíróság rögzíti az EUB releváns joggyakorlatát, amely az eljárásból kizárt ajánlattevő helyzetére vonatkozóan lefektette, hogy azon ajánlattevővel szemben, amelynek ajánlatát az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásból kizárta, meg lehet tagadni a közbeszerzési szerződés odaítéléséről szóló határozat elleni jogorvoslatot (C-355/15. számú ítélet 13–16., 31. és 36. pontjai). Ki kell emelni, hogy ebben az ügyben azt megelőzően jogerőssé vált határozat hagyta helyben az ajánlattevő kizárását, hogy a szerződés odaítéléséről szóló határozat elleni keresetet elbíráló bíróság határozatot hozott volna, ily módon úgy kellett tekinteni, hogy az említett ajánlattevő véglegesen ki van zárva a szóban forgó közbeszerzési eljárásból. Az EUB ugyanakkor kimondta, hogy olyan esetben viszont, amikor az ajánlattevők az ajánlatuk kizárásáról szóló és a szerződés odaítéléséről szóló, egyidejűleg hozott határozatok ellen nyújtottak be keresetet, nem lehet úgy tekinteni, hogy e társaságokat véglegesen kizárták a közbeszerzési eljárásból. Ebben a helyzetben az irányelv 1. cikkének (3) bekezdése értelmében vett „adott szerződés” kifejezés adott esetben új közbeszerzési eljárás esetleges megindítására is vonatkozhat (C-131/16. számú 2017. május 11-i Achus és Gama ítélet 57-58. pontjai).
- [43] Az EUB a C-333/18. számú Lombardi Srl ügyben, 2019. szeptember 5. napján kelt ítéletében elismerte, hogy a harmadik helyre rangsorolt és az alapkeresetet benyújtó ajánlattevőnek jogos érdeke fűződik a nyertes és a második helyre rangsorolt ajánlattevő ajánlatának kizárásához, mivel nem zárható ki, hogy – még ha ajánlata szabálytalan is – az ajánlatkérő szerv egy másik szabályos ajánlat kiválasztásának lehetetlenségét állapíthatja meg, és ezt követően új eljárást bonyolít le. Ugyanis, ha az elutasított ajánlattevő keresetét megalapozottnak ítélik, az ajánlatkérő szerv az eljárás megszüntetése és új odaítélési eljárás megindítása mellett dönthet azzal az indokkal, hogy a fennmaradó szabályos ajánlatok nem felelnek meg kellően az ajánlatkérő szerv által támasztott elvárásoknak. Az alapkereset elfogadhatósága nem függhet attól a feltételtől sem, hogy az említett ajánlattevő bizonyítsa, hogy az ajánlatkérőnek újra meg kell ismételnie a közbeszerzési eljárást. Az ilyen lehetőség fennállását e tekintetben elegendőnek kell tekinteni. Emlékeztetett továbbá a tagállamok eljárási autonómiájának elvével kapcsolatban, hogy ezen elv semmi esetre sem igazolhatja a belső jog azon rendelkezéseit, amelyek gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézé teszik az uniós jogrend által biztosított jogok gyakorlását (C-333/18. számú 2019. szeptember 5-i Lombardi Srl ítélet 27-29. és 33. pontok).
- [44] A C-497/20. számú, 2021. december 21-i Randstad Italia ítéletének 74. pontjában az EUB egyértelművé tette, hogy a kizárt ajánlattevő jogorvoslati joga korlátozásának jogszabályi alapja az Irányelv 2a. cikkének (2) bekezdése – miszerint a kizárás akkor végleges, ha arról az érintett ajánlattevőket értesítették, és ha a kizárást egy független jogorvoslati szerv jogszerűnek ítélte, vagy ha a kizárás ellen jogorvoslatnak többé nincs helye –, mely értelmében a kizárásról szóló határozat még nem végleges jellege ezen ajánlattevők esetében meghatározza a szerződés odaítéléséről szóló határozattal szembeni keresetelési jogot, amelyet más irreleváns tényezők, mint például a kizárt ajánlattevő ajánlatának rangsora vagy a közbeszerzési eljárás résztvevőinek száma, nem korlátozhatnak.
- [45] A bíróság hangsúlyozza, hogy a Kúria joggyakorlatát a fentebb ismertetett uniós jogból eredő követelményekkel összhangban kell értelmezni. A Kúria Kf.III.37.835/2019/4. számú ítéletének [25]-[27] pontjaiban lefektette, hogy „a jogorvoslati kérelmet előterjesztő ajánlattevő esetében is vizsgálni kell, hogy az általa állított jogsértés közvetlenül sérti-e vagy veszélyezteti-e jogát vagy

jogos érdekét. Minden ajánlattevő érdeke, hogy az ajánlatkérő az ajánlatokat jogszerűen bírálja el, ez az általános elvárás azonban még nem teremti meg a közvetlenül kimutatható jog vagy érdeksérelem a közbeszerzési eljárással kapcsolatban. Nem alapozza meg a kérelmezői státuszt, ha – figyelemmel az Irányelvben foglaltakra is – az ajánlattevő a jogsértés megállapítása esetén sem kerül kedvezőbb helyzetbe. Az eljárás eredménytelensége esetére feltételezett újabb közbeszerzési eljárás megindítása egy olyan jövőbeni, bizonytalan szempont, amely nem igazolja, hogy a jogsértés megállapítása az ajánlattevő jogi helyzetét pozitívan befolyásolná. Márpedig jogorvoslati kérelmet csak az terjeszthet elő, akinek a jogorvoslati kérelemmel elérni kívánt cél teljesülése esetén, azaz a jogszabályoknak megfelelő elbírálás esetén reális esélye lenne az adott közbeszerzési szerződés elnyerésére.”

- [46] A Kúria Kf.III.37.383/2019/5. számú ítélete [47] pontjában utalt arra, hogy „az ajánlattevő egyébiránt különböző eljárási szituációkban lehet jogorvoslatot kezdeményező. Ilyen például amikor az egyébként érvényes ajánlatot tevő, de nem nyertes ajánlattevő támadja az ajánlatkérői döntést (a nyertes pályázó ajánlatát). Ez leggyakrabban a második helyezett ajánlattevő eljárás indítását jelenti. További eset lehet, ha az ajánlattevő a saját ajánlata érvénytelenné nyilvánítását vitatja. Mindkét esetben egységes a bírói gyakorlat abban, hogy döntően és fő szabály szerint az ajánlattevő ezen státusza akkor alapozza meg az ügyfélképeséget, ha a kérelmező igazolni tudja, hogy jogszerű eljárás esetén kedvezőbb helyzetbe kerülhet/kerülhetett volna.” A Kfv.II.37.487/2017/3. számú ítélete [25] pontjában a Kúria megállapította, hogy „a felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az ajánlattevőnek a jogos érdeke sérelmét igazolnia kellett volna és a jogos érdeksérelem kapcsán csak akkor lehetne az ügyfélképeséget megállapítani, ha a jogsértés megállapítása esetén a kérelmező az eljárás nyertesévé válhatna. Ilyen szűkítő értelmezést a Kbt. 148.§ (2) bekezdésének sem rendszertani, sem szerkezeti, sem nyelvtani értelmezése nem tesz lehetővé, mert ilyen rendelkezést, erre utaló szabályt a Kbt. 148. §-a nem tartalmaz. Helytállóan hivatkozott az alperes a határozatában ugyanis arra, hogy a jogorvoslati kérelem előterjesztése esetén a közvetlen jogi érdek fennállását befolyásolja az, hogy az eljárás melyik szakaszában, milyen döntés ellen kerül benyújtásra jogorvoslati kérelem. Más a megítélés, ha eljárást lezáró döntés ellen nyújtják be, vagy még az eljárás folyamán hozott döntés ellen.”
- [47] A Kfv.IV.38.105/2018/8. számú ítélet [37] pontjában pedig rámutatott, hogy „egy olyan helyzetben, ha csak egyetlen ajánlatot értékelt az ajánlatkérő érvényesnek, más – habár érvénytelen – ajánlatot tevőnek is megállapíthatóan jogos érdeke áll fenn annak tisztázására nézve, hogy az egyetlen érvényes ajánlat a költségelemek tekintetében ugyanolyan jogi-szakmai ellenőrzésen esett át, mint a saját ajánlata. Az érvényes ajánlat esetleges érvénytelenné nyilvánításának következménye az újabb közbeszerzési eljárás, felhívás ajánlattételre, amelyen az I.r. és II.r. alperesi beavatkozók újabb, az ajánlatkérő által hiányolt költség-elemi levezetést és magyarázatot, esetlegesen időközben teljesített feltétellel rendelkező ajánlatot tehetnek. Ezen ok-okozati összefüggés megalapozza ügyféli érdekeltségüket az eljárás ezen fázisában.”
- [48] A bíróság kiemeli, hogy az előzőekben bemutatott EUB és kúriai joggyakorlat az eljárásból – érvénytelen ajánlat miatt – kizárt ajánlattevő jogi helyzetére vonatkozóan értelmezte a jogorvoslathoz való jog terjedelmét. Az EUB értelmezésében a kizárásról szóló döntés véglegessége, illetve jogereje jelenti az elhatárolási pontot annak megállapításánál, hogy az eljárásból kizárt ajánlattevő érintettsége és szerződés elnyeréséhez fűződő jogos érdeke megalapozza-e a jogorvoslathoz való jogát.

- [49] A bíróság fontosnak tartja azt a felperes által is hangsúlyozott tényt, hogy a jelen per tárgyát képező közigazgatási eljárásban benyújtott jogorvoslati kérelmében a felperes éppen a saját ajánlata érvénytelenségét és a Kft. ajánlatának érvényességét megállapító döntés elleni jogorvoslati jogát kívánta gyakorolni. Mind az EUB, mind a Kúria joggyakorlata elismeri azt az alapvetést, hogy az Alapjogi Charta 47. cikke és a Jogorvoslati Irányelv 1. cikk (3) bekezdése alapján a saját ajánlata érvénytelensége ellen az ajánlattevőt minden körülmények között megilleti az érdemi jogorvoslati jog. A fent idézett C-355/15. számú ítélet megállapítása szerint azon ajánlattevővel szemben, amelynek ajánlatát az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásból végleges döntéssel kizárta, meg lehet tagadni a közbeszerzési szerződés odaítéléséről szóló határozat elleni jogorvoslatot. Ugyanakkor ugyanezen ítélet 34. pontjában kimondta, hogy „[m]ásrészt meg kell állapítani, hogy amint az a 89/665 irányelv 1. cikkének (3) bekezdéséből és 2a. cikkéből következik, ezen irányelv biztosítja a közbeszerzési szerződés odaítélésére irányuló eljárásban hozott szabálytalan határozatokkal szembeni hatékony jogorvoslatok igénybevételét, ily módon lehetővé teszi minden kizárt ajánlattevő számára, hogy nemcsak a kizárásról szóló határozatot, hanem – mivel e kizárásról szóló határozat vitatását nem bírálták el – az olyan később hozott határozatokat is vitassák, amelyek számára a kizárásáról szóló határozat megsemmisítése esetén kárt okoznak.” Ezzel egyértelműen kimondta az EUB, hogy a Jogorvoslati Irányelv minden kizárt ajánlattevő számára lehetővé teszi, hogy legalább a kizárásáról szóló határozatot vitassa, amely a felperes esetében az ajánlata érvénytelenségét kimondó döntés, továbbá amíg arról végleges döntés nem születik még a további ajánlatkérői döntések ellen is gyakorolhatja jogorvoslati jogát.
- [50] Így az alperes jogértelmezése okszerűtlen, ellentétes a Jogorvoslati Irányelvvel, a Kbt. 148. § (2) bekezdésével, az EUB és a Kúria joggyakorlatával és a jogorvoslati jog mint alapjog súlyosan aránytalan korlátozásához vezetne, amennyiben a felperest elzárná a Kft. ajánlatának érvényessé nyilvánításáról döntő ajánlatkérői döntés elleni jogorvoslati jog gyakorlásától.
- [51] A bíróság rámutat, hogy a felperes ajánlata érvényességnek vagy érvénytelenségének megítélésével szoros ok-okozati összefüggésben áll a Kft. – ugyanazon ajánlatkérői döntésben – megállapított nyertessége. A felperes ügyfélképessége a nyertes ajánlattevő ajánlatának vitatására is kiterjed, mivel a kizárásról szóló ajánlatkérői döntés mellett, a Kft. nyertes ajánlattevői minőségének megállapítása a felperes szerződés elnyeréséhez fűződő jogát, jogos érdekét sérti és a jogorvoslati kérelme eredményessége a felperes ajánlatának sorsát közvetlenül befolyásolná. A felperes ügyfélképessége és jogorvoslati joga e tekintetben a Kft. ajánlatának érvényessége tekintetében fennáll.
- [52] A Jogorvoslati Irányelv 1. cikk (3) bekezdéséből eredő feltétel – miszerint legalább azon személyeknek álljon jogorvoslati eljárás a rendelkezésére, akiknek érdekükben áll vagy állt egy adott szerződés elnyerése, és akiknek az állítólagos jogsértés érdeksérelmet okozott vagy ennek kockázata fennáll – azonban a bíróság kiemeli, hogy ezen rendelkezés „legalább” kifejezéséből eredően a tagállamok a Jogorvoslati Irányelv által meghatározott személyi körön kívül is biztosíthatnak jogorvoslati jogot az eljárás egyéb résztvevői számára is. Márpedig a Kbt. 148. § (2) bekezdésében meghatározott jog vagy jogos érdek sérelme a felperes részéről a Kft. ajánlatának érvényessé nyilvánítása tekintetében, egy esetleges megismételt közbeszerzési eljárás lefolytatásának lehetőségére figyelemmel fenn áll.

- [53] Így a felperes ügyfélképessége nem csak az első kérelmi elem, de a második és harmadik kérelmi elemek vonatkozásában megvalósul, tekintettel arra, hogy azokban a nyertes ajánlat érvényességét abból a szempontból vitatta, hogy az ajánlatkérő az ajánlatokat eltérő módon bírálta el, lévén hogy a nyertes ajánlattevő ajánlata sem felelt meg a műszaki leírásban foglalt követelményeknek. A bíróság utal a fent kifejtett, az EUB és a Kúria joggyakorlatából eredő elvre, miszerint csak a már érvénytelen ajánlata miatt jogerősen kizárt ajánlattevő ügyfélképessége korlátozott. Jelen esetben a felperes saját ajánlata érvénytelensége megállapításának jogszerűsége – melyre vitathatatlanul ügyfélképeséssel rendelkezik – mellet vitatta a Kft. ajánlatának érvényességét, melyből következően a felperes ajánlatának érvénytelensége még nem jogerősen, véglegesen eldöntött tény, az arra vonatkozó jogorvoslati eljárás még folyamatban van. Figyelemmel erre, jogos érdeke, ügyfélképessége kiterjed a közbeszerzési eljárást lezáró döntés egésze jogszerűségének vitatására is, különös tekintettel a nyertes ajánlattevő ajánlatának érvényességére.
- [54] Minderre tekintettel jogszabálysértő módon járt el az alperes amikor a felperes ügyfélképességének hiányát a második és harmadik kérelmi elem tekintetében megállapította.
- [55] A fentiekre figyelemmel a bíróság az alperes végzését a Kp. 89. § (1) bekezdés b) pontja és 92. § (1) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte. A megismételt eljárásban nincs helye az eljárás megszüntetésének az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján, az alperesnek a fent rögzített jogértelmezés figyelembevételével meg kell állapítania a felperes ügyfélképességének fennállását mindhárom kérelmi elem tekintetében és a felperes jogorvoslati kérelmének mindhárom kérelmi elemét érdemben kell megvizsgálnia és elbírálnia. Meg kell állapítania, hogy a felperes ügyfélképessége kiterjed a saját ajánlata érvénytelenségének vitatása mellett, a jogorvoslati kérelme második és harmadik kérelmi eleme vonatkozásában a nyertes ajánlat érvényességének vitatására is, mely kérdéseket az alperes – a jogorvoslati kérelem keretei között – az első kérelmi elemmel együttesen érdemben köteles vizsgálni.
- [56] A bíróság a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése szerint kötelezte a pereszes alperest a felperes perköltségének megfizetésére, amelyeknek mértékét a Pp. 81. § (1) és (5) bekezdéseire figyelemmel állapította meg. A felperes az ügyvédi képvisellel felmerült költségét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdés alapján a költségjegyzékkel egyezően a ténylegesen elvégzett jogi képvisellel kapcsolatban felmerült munkavégzés, az írásbeli beadványok munkaigénye, valamint a tárgyláson kívüli elbírálásra figyelemmel állapította meg.
- [57] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (1) bekezdése alapján megállapított kereseti illetéket a pereszes alperesnek az 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján fennálló személyes illetékmentessége következtében, valamint a Pp. 83. § (1) bekezdése és a102. § (6) bekezdése alapján a Magyar Állam viseli.
- [58] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kbt. 171. § (6) bekezdése és az egyszerűsített perszabályának alkalmazására tekintettel a Kp. 126. § (3) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. szeptember 3.

dr. Sára Katalin s.k.
a tanács elnöke

dr. Szilágyi-Horváth Eszter s.k.
előadó bíró

dr. Pártay-Czap Sarolta s.k.
bíró